

o pravem času umrl, sicer bi se tote žalostne osebe tako sam učakal, kakor trgovec Jožef Spizzi stareji. Kajti tudi ta je prišel na kant. Ali še ni dosti. Šlo je do tretjega in ta je usnar Janez Urbančič. Tudi temu so upniki segnoli na vse njegovo pregrabno in nepregibno premoženje. Pri vseh treh je pa 27. mare tisti den, katerega se imajo dotični upniki z svojimi tirjatvami oglašiti pri g. Lulek-u, c. k. okrajnem sodniku. Začasni oskrbnik premoženja pri Spizziju mlajšem in Urbančiču je g. notar Mravljak, pri Spizziju starejšem pa g. dr. Ipavic. Kaj pa je tedaj z dr. Jugom? Ali bo četrti prišel na boben? Vsaj toliko vemo, da je nedavno tudi bil v „Grazer-Zeitungi“ „šacan“ na kakih 35000 fl. V kaki zvezi so napovedani konkurzi z št. Lenartske posojilnice, to še pisatelju teh vrstic ni znano. Sploh pa skušnje kažejo, da so posojilnice mnogim dobra, a še večim nevarna reč. Marsikateri si je zraven že prste opekeli in mošjno požgal. Take posojilnice jemljejo mnogokrat denarjev iz hranilnic — šparkas — in morajo izposojevati proti še večjim obrestim, da zamorejo plačevati stroške, davke in hranilnice. Zato pa računijo take posojilnice 8—12%, nekatere celo 16—18%. To je preveč že za trgovca, kmeta pa še hitrejši stisne! V liberalni dobi ljudi drug drugega odirajo kot oderuhi in še tega sami pvav ne vedo. Tako daleč smo že zašli!

Od sv. Jurija pri južni železnici. (Živino-reja) je za naše kmetištvo poglavitna reč, a treba je ne samo, da se živina umno izreja, ampak tudi, da se pridelki snažni in nepokvarjeni na prodaj spravijo. Posebno skrb morajo gospodinje imeti, da dobro in čisto maslo delajo; kajti iz Rusovskega se izvrstno maslo skorej ceneje ponuja, kakor se v naših domačih krajih dobiva. Torej so gospodinje, ki ne umejo ukusnega masla narediti, in gospodarji, ki celo maslo na razne načine kvarijo, vredni, da bi se ostro kaznovali. Kaj še le zasluži mož, kateri je bil blizu 10 let župan, sedi v okrožnem šolskem zastopu, in se še Bog ve kaj vse rajta, ki je pred kratkim tukaj prodal maslo, v katerem so 3 kamene našli! Plačati je moral za uboge 5 gld. globe, očitno je bil osramoten, in je prišel ob vse zaupanje v celem okrogu. Mož ima v Žusemski župniji lepo posestvo in mu ni bilo treba v golufiji dobička iskati. Mesto dobička ima na vse strani sedaj zgubo, zakaj nihče ne bo hotel z njim kaj kupovati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Za Seidl-Seederja traja neki agitacija vrlo naprej posebno v slov. bistriškem okraju. Pravijo: „če izvolite ta 2 kandidata nemškutarskih liberalcev, potem dobite novo stezo od železnice do Šesterž za 50.000 fl. vsakoletno popraviljanje bo pa bisterški okraj prevzel za 1200 fl.“ (?) Ker „Slov. Gosp.“ tukaj ni dovolj podučen,

prosi, naj mu njegovi prijatelji v tamošnjih krajih imenitno reč pojasnijo, da bo se nemškutarske agitaciji vedel prav upreti. — Sila uči že v mestih liberalcem pri volitvah slovo dajati. V Salzburgu in Steyerju so pri volitvah v mestni zastop konservativci sijajno zmagali. — V Auerju na Českem je napravila tamošnja posojilnica krdo ter je zlasti mnogo delavcih na zgubi, ki so ondi imeli svoje prihranjene denarje vložene; ko so ti nesrečo zvedeli, so prihruli in hotli ravnatelj in vse uradnike ubiti in hišo razdajati; 3 kompanije vojakov iz Josefstadta so rabuko komaj zadušile. — Na Tirolskem je uboga srenja že 6 let brez učitelja, ker nima dovolj plače zanj; hotla je sprejeti usmiljeno sestro za učiteljico. Ali to se je prepovedalo, češ, da ženske ne gre fantičem dati za učiteljico, kar pa ne brani, da ima sosedna fantovska šola svetno učiteljico. — Nadvojvoda Karel, brat svetlega cesarja, potuje očitno po Českem; mnogi mislijo, da to nekaj posebnega pomeni! — Minister Stremajer zopet boleha in se pripravlja na odhod — v Krapino. — Nemški poslanci v delegacijah so z 11. proti 9. glasom sklenoli ministru Andrassyju dovoliti 60 milijonov za vojne priprave, če bi teh treba bilo vsled rusko-turškega mira. Za ministra je vse odločil štajerski poslanec in hud nasprotnik Slovencev — baron Walterskirchen; ta je od svoje stranke odpadel in glasoval za Andrassyja proti volji svojih pajdašev; pravijo zato, ker bi po odstopu sedanjih ministrov sam rad postal minister, on namreč, grof Koronini in Schaup. Dunajske novine torej te 3 gospode hudo oštevajo. Sicer so po delegacije tudi vse drugo dovolile, kar se je tirjalo za vojno; za novo orožanje vojakov 1.200.000 fl. za priprave, z katerimi bodo konjeniki mogli železnice hitro razdirati, 1000 fl. za kanonirsko strelišče v Felsu na Ogerskem 50.000 fl. za novo kosarno v Komornu 150.000 fl. za velike nove šance na Lizini gori pred Krakovom 100.000 fl. za nakup živeža 657.000 fl. za razširjenje vojaške bolnišnice na Dunaju 100.000 fl. za dodelanje oklopnice Tegethof 700.000 fl. in za pripravo novega ladjšiša v Poli 400.000 fl. — V državnem zboru so nekateri poslanci skušali razne stroške zmanjšati, ali večina poslancev se ni dala motiti in skoro povsod vse dovolila, kar so ministri zahtevali. Tako je Kronawetter zapstoj tožil, da nas uradniki stanejo 17 milijonov pa malo delajo; Pfeifer se je kregal na okrajne glavarje, Portugal je hotel 2 ministra odpraviti, ker jih je po njegovem mnenju itak preveč, Obertraut je tirjal, naj bi se vaje deželnih brambovcev od 3 tednov na 14 dni skrajšale in tako prihranilo 311.000 fl. Schönerer je grajal cenilne komisijone za predrugačenje gruntne dače; rekel je, da so ti komisijoni brezkoristni in predragi, samo letos bodo stali 2.700.000 fl. Vse te in še hujše pritožbe bile so zapstoj, večina je skoro vse dotične predloge vrgla pod klop. Pri tej priliki smo tudi zvedeli, da znaša davek od vina in mošta 3.930.000 fl.

od pive 22 milijonov, od mesa 4 $\frac{1}{2}$ milijona, od čukra 14, od soli 19, od tobaka 59, od štampelnov 17, od pristojbin 32, in od loterije 20 milijonov.

Vnanje države. Ko je turški poslanik Safet-paša v imenu sultana pogodbe miru podpisal, se je začel na glas jokati in naposled ga je krč prijel; sultan pa baje boče znoreti ali zblazniti; ali vse to ne pomaga nič. Mir je podpisan bil 17. marca tudi od ruskega carja. Zastran nasledkov tega miru se pa zberejo 2. aprila ministri evropskih velevlad okoli Bismarka v Berlinu. Ondi se bode vse končno uredilo ali pa zopet meču prepustilo razsoditi, kaj bo z razbito Turčijo. Zato beremo od vseh strani, kako se vlade pripravljajo na boj. Avstrijski minister Andrassy ima za ta namen dovoljenih 60 milijonov, angleški tudi tako, ruska vlada je vzela 75 milijonov, Rumunija 5 milijonov na posodo, Srbi ravno tako. Ruski car zbira oficirjev za deželne brambovce, na gališko mejo pri Dubnem je poslal 18 novih regimentov, kamor bo tudi carska garda iz Carigrada po morji nad Odeso in Kijev pozvana. Veliki knez Nikola se bliža čedalje bolj Carigradu, Galipolju in najnovejša novica pravi, da je pri Bujukderu dal carigradsko morskno ožino z torpedi zapreti angležkim oklopnim, tudi je ukazal prirediti 600.000 košev za napravlanje šanc. Temu nasproti pa tudi Angleži pomnožujejo svojo strahovito brodoge. — Nemci postajajo na Judi čedalje bolj hudi; pravijo, da bo teh treba iztirati, ker nič ne delajo, ampak le „špekulirajo“. Bismark je že pravi vice-cesar, ker si sme sedaj sam izvoliti namestnikov, kogar in kolikor jih boče. — Sv. oče Leon XIII. so res pisali nemškemu in ruskemu cesarju; ali bo sedaj preganjanje katoličanov ondaj kaj prenehalo ali ne, to se bo kmalu videlo. Upanja še ni veliko. — Švicarji so vvažanje avstrijske klavne živine prepovedali. — Francozi delajo velike priprave za svetovno razstavo v Parizu, ki se bo meseca maja odprla. — Republikanci v Severni Ameriki imajo 5000 milijonov državnega dolga ter se obresti v zlatu izplačevali, toda sedaj so sklenoli v srebru isto storiti in tako zgubi vsak upnik 10%. Nevolja je velika! Še hujše se godi turškim upnikom, ti ne dobijo obresti; Angleži so tukaj najbolj zadeti, ker imajo 3000 milijonov turškega dolga v rokah, Francozi 1000, Italijani pa 600 milijonov. — Bolgarski dostojanstveniki, t. j. bolj imenitni možje, so v Trnovi zbrani, kder bodo izvolili novega kneza. Izvoljen bode mladi princ Ludvik Battenberg, sin avstrijskega generala princa Aleksandra Hessenskega, brata ruske carice. Princ Ludvik je l. 1854. rojen in se je v turški vojski hrabro bojeval za kristijane. — V Tesaliji in v Epiru se Turki in grški vstaši strahovito tepejo; vstaši so vzeli mesto Platamon, ali ko so se hotli lotiti še Katarine, bili so nesrečni in zgubili mnogo junakov. V tužni Bosniji se godijo zopet grozne reči; turški vojaki so 2 cerkvi z farovžem vred razdžali in okoli Grahove več kristijanskih vasi izropali,

užgali in mnogo ljudi posekali; le malo se je teh rešilo v tabor vstaša Golub-Babiča na nepristopnih gorah pri Trubarjih.

Za poduk in kratek čas.

Konec Turčije!

Ivan Modic.

III. Angleži vse svoje žile napenjajo, Turčijo ohraniti. Ali zastoj se trudijo. Mira, pravega, trdnega mira prej ne bo, dokler ne izgine zadnja turška oblast iz Evrope. Naj se smešni Magjar na glavo postavi, da bi Turčijo padca obvaroval, naj le gleda, da sam padel ne bo, naj nemčurji in vsi prijatelji Turčije z zobmi škripljejo, da bi Turkom pomagali. — zastoj; mira pravega prej ne bo, dokler turški polumesec ne izgine popolnoma.

Dobrosrčni Rusi, ki ste šli svojim bratom pomagat ter jih rešiti turške sužnosti; postojte nekoliko in se ne preuaglite z sklepanjem miru! Kajti trdnega mira prej ne bo, dokler ne pometete in potrebite zadnjo turško gnjusobo iz površja Evropinega! To bo pa tudi velika sreča za krščanstvo in za Turke same, v duhovnem pomenu.

Sv. katoliška Cerkva v sedanjih dneh mnogo zaničevana vsepovsod na zemlji preganjena, bi veliko tolažbo najšla pri zdaj tlačenih potem prostih narodih v Turčiji. Trumoma se bodo vračali v naročje svoje dobre katoliške matere, katero so njih prededje lehkomišlno zapustili in bodo njeni pridni zvesti otroci. Turek sam — upamo v božjo milost — bo duševno spregledal ter spoznal neumnost svojega korana. Od vsih drugih krivovernih in nevernih narodov beremo in čujemo, da se posamezni izmed njih zavedajo in spoznavajo svojo zmoto ter se vračajo v krilo edinozveličavne Kristusove cerkve. Koliko učenih Angležev, koliko Nemcev krivovernih in Amerikancev je prestopilo v kratkem času h katoličanstvu! Le od Turkov se nič ne čuje, nič ne bere, da bi se kateri pokristijani, ker njegova oholost in prevzetnost mu tega ne dopustila. Kedar bo pa Turek svojega gospodstva oropan in ponižan, bo svoje duše oči odprl, ter spoznal, kako krivično je ravnal, da je kristijane zaničeval ter jih ni hotel imeti za enakopravne svoje brate. V svoji revii bo začel zdihovati z psalmistom: Dobro mi je, da si me ponižal in da se učim tvoje postave. Spoznavati bo začel Turek resnico Kristusove vere in prej zaničevani križ častiti in spoštovati. Čuli in brali bomo potem, da tudi Turki so se začeli spreobračiti k prvi sv. veri.

Zatorej bratje! prosimo ali molimo k Bogu vsega usmiljenja, da bi krvava turška vojska se končala k večji časti in zmagi sv. katoliške Cerkve in k sreči sužnih narodov; naj bi večni Bog prikrajšal čas turškega gospodstva, da bi že skoraj obledel polumesec na Zofijini cerkvi v Carigradu ter častni križ se posvetil, ki je znamenje našega